

Điều gì đã thúc đẩy các Giám Mục, linh mục miền Bắc, cùng các tu sĩ nam nữ đi Nam?

Nói chung, đó là sự hải Cáng sán đán! Cáng sán đái với tôn giáo đang nghĩa tiêu diệt tôn giáo.

Giáo dân còn ùn ùn kéo đi. Pháng chỉ hàng giáo sĩ, tu sĩ váa hiáu rõ hán, vì tháy mình bánhám trác hát. Và vì cáy ra ở Tây Ban Nha vào năm 1936, khi Cáng sán lên nám quyán đã tàn sát không biết bao nhiêu linh mục, tu sĩ nam nữ.

Ông Francô mà sau này người ta coi là phát xít, là đác tài, ông đã đáng lên cháng Cáng. Tây Ban Nha đã trán nên nái da náu thát: nái chián giáa hai phe Quác Cáng và Quác Gia. Quác Gia nhá sác mánh nác Đác mà Hitler lúc này đã lên nám quyán; ý Mussolini mánh sác với đáng phát xít, nên đã tháng phe Cáng sán.

Phe này có Liên Xô giúp và đác Quác tá Cáng sán há trá. Nhá tuyên truyền khéo, mặt mặt há

Hội ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Tráng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

Đät ngät vän cä vä mät chänh nghäa. Francô và phe ông bä coi là đäc tài phát xät, väi tät cä nhäng cäi xäu xa tàn bäo mà Cäng sän chäp lên hä. Phe Cäng sän đäc cái danh hiäu mäi miäu là dân chä. Dân chä cäa hä còn tàn bäo hän là phát xät. Vì thä, nhäng cänh tàn sát, nhät là đäi väi Công giáo, làm khäp näi sä hãi.

Đä là cái lý do chính mà các giáo phäm thuäc dòng Đäminicô và Đäminicô Tây Ban Nha đäng lên chäng Cäng. Nhäng cuäc hành quân đánh Viät Minh đäc coi nhä thánh chiän. Và räi khi hiäp đänh Geneve đäc ký kät, tät cä các giáo phäm thuäc Đäminicô cũng nhä Häi Truyän Giáo Paris träc đäy, nay đã thuäc hàng giáo sĩ Viät Nam, đäu có nhiäu linh mäc, tu sĩ nam nä “bäch y”.

Cái lý do thúc đäy ngäi Công giáo và các linh mäc đäng lên läp bät, rào làng là đä chäng läi Cäng sän. Nay nhäng căn cä, đän bät bä säp đä hät, vì bä Viät Minh đã phá hoäc nay không còn lý do tän täi vì hiäp đänh Geneve. Trong hiäp đänh Geneve đät ra vĩ tuyến 16 phân đôi Viät Nam thành hai miän Nam - Bäc. Bäc - Cäng sän, Nam - Quäc gia và ai näy đäc tä do läa chän mäi miän - và ngäi dân ä mäi miän đäc đäm bäo là không bä phân biät đã tham gia phe nä phe kia, đä khäi bä trä thù.

Song nhäng ngäi ý thäc thäi cuäc, chäng mäy ai tin vào đäu khoän bäo đäm đó, nhät là đäi väi Cäng sän đäy thä đän mäu läc, ai mà tin đäc. Nên phäng thä hay nhät đäi väi nhäng ngäi này là cao chäy xa bay. Mät sä đi Nam, đi Nam đä gây thä läc, đä có cä häi “Bäc Tiän”, cũng nhä miän Bäc khéo léo quä quyät hän, tìm cách “thäng nhät” hai miän, và theo hiäp đänh Geneve, sä có cuäc Täng tuyän cä hai năm sau đó đä thäng nhät hai miän, ngäi đi Nam läi trä vä Bäc. Các linh mäc đi Nam ít nhiäu bä thúc đäy bäi nhäng lý do đã nói.

Giáo phän Häi Phòng đäng đäu trong viäc di cä. Đäc Cha Träng Cao Đäi đi đäu tiên, kéo các linh mäc, nam nä tu sĩ. Chä còn mät vài linh mäc già và mät linh mäc trung tuäi, thuäc dòng Đäminicô, linh mäc Phäc. Vä này sä là mät trong các nòng cät cäa Häi Liên Läc Công Giáo.

Đäa phän Bùi Chu, Đäc Cha Phäm Ngäc Chi cũng rút, trao läi đäa phän cho cha thä ký cäa ngài là linh mäc Giuse Phäm Năng Tĩnh làm cha chính, sau này sä lên làm Giám Mäc, có cha Phäm Thu, trä tuäi làm thä ký. Mät sä cha can đäm ä läi: cha già Huy làm cha chính và nhät là Läng Huy Hân, sau này näi täng chäng Cäng và bä hä bät räi chät rä tù. Còn läi mäy cha già, trong đó cha Đäng, cha Bäo sä tham gia häi đoàn nhà näc, nhät là cha già Häc gän 90 tuäi, vän hänh điän là bän cäa Bác Hä. Nguyän theo Bác đän cùng, đä chät sä đäc nhà näc chôn cät. Cha đäc đät ä Khoái Đäng - Nam Đänh, đäng đäu nhóm “Công giáo yêu näc” ä đó, chät

và được mai táng ở căn nhà thờ Khoái Đức.

Đa phần Phát Diệm - khu vực này, dĩ nhiên là phải lên được trước tiên. Đức Cha Lê Hữu T, cha Hoàng Quỳnh Trung và, rồi các cha khác đến đi. Còn một cha trẻ, cha Huệ, em cha Tùng, quê ở Cần Lâu xã Hoàng Nguyên, Hà Nội. Cha này cũng rất, luôn “chúng tôi” chính quy. Cha bắt đầu và chết từ năm 1955. Đa phần được trao cho cha Liêm, làm cha chính, có cha Bùi Chu Thọ làm chính xứ Phát Diệm. Cha Bùi Chu Thọ sau làm Giám Mục và sống đến năm 2001.

Tuy nhiên, Phát Diệm có một số cha được tu có năng lực. Hai cha, Trinh và Khuyển sau làm Giám Mục phó, và đã qua đời trước Đức Cha chính (nghe nói ta biết Đức Cha chính “sát phó”. Cha Trinh làm Giám đốc Công Việc lúc đó, cha này tham gia một trận chiến, tuy vậy ở bên Đức Cha Thọ. Cha Quỳnh Huệ được đưa nhóm “yêu nước”. Cha Chu Trinh bắt đầu vì công việc, sau này lại được đưa nhóm “yêu nước” của đa phần. Đức cha biết nhất là cha Nguyễn Thế Vĩnh, một trong những “cột trụ” của Liên Lạc Công Giáo.

Trước đây, cha có làm thủ ký Tòa Giám Mục. Ngài là người hung hăng nhất trong các linh mục tham gia Liên Lạc Công Giáo, đến với Cha Nguyễn Tấn Tiên, được nghỉ ngơi, thu được đa phần Hà Nội, phải tuyên bố: “Ông này phải sa đọa ngay” vì những luận điệu hung hăng chống lại Thánh. Cha này và các cha khác đó, thì phân ly khỏi Giám Mục Đa phần, tuy có gì một số, song không còn sinh hoạt thông công cộng đồng chung đa phần. Cha Nguyễn Thế Vĩnh sau chỉ m cần Ninh Bình, đến khi nhà thờ Ninh Bình bị bom tàn phá, cha lên Hà Nội, chết trên đó, những được về mai táng ở Phát Diệm, và Đức Cha Thọ, một vài rất khó khăn, không hiểu sao lại làm an táng cho cha như các cha khác trong đa phần, mặc dù cha này không trở về đa phần khi còn sống. Chắc là Đức Cha ép. Rồi đến các ngày giỗ sau đó, Đức Cha cũng phải cho tất cả một vài nghi lễ tôn giáo nào đó.

Đa phần Bắc Ninh, các cha đi gần hết, còn mình Đức Cha Hoàng Văn Đoàn. Khi Liên Lạc Công Giáo được thành lập năm 1956, Đức Cha không thể ra đi thoát, nên bắt đầu luận cho rằng Đức Cha đang bị phong trào đó, Đức Cha đã phải thanh minh, cũng bị truy vấn đến. Rồi cuối cùng, ngài xuất ngoại bằng cách đi chèo thuyền ra Hồng Kông. Có thể có sự chấp thuận của Đức Cha Khâm S Dooley. Rồi qua Hồng Kông, ngài vào miền Nam Việt Nam. Thêm một đa phần trở lại tòa, các xử lý cha xử.

Đa phần Liên Sơn, Đức Cha Hedde và các cha Đominicô Pháp (Lyon), không hoạt động như các cha Đominicô Tây Ban Nha. Các ngài và các linh mục Việt Nam còn ở lại. Sau đó, các cha

Hỏi ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Trọng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

Pháp cũng như Đức Cha bề trên xuýt. Rồi một số linh mục Việt Nam vào Nam, trong đó có cha Ngô, sau này làm Giám Mục Long Xuyên. Còn lợi cha Phêrô Văn D và vài cha khác. Cha Đ đến Tòa Thánh gọi làm Giám Mục, song không thì nào thì phong cho ngài.

Đa phần Hà Nội. Thái độ khác các nơi khác. Đến với di c miền Nam rất hân hoan. Đức Khâm S Dooley ở Hà Nội. Các cha thuộc sai Pháp ở đây. Các cha Đominicô Pháp cũng ở đây. Dòng Chúa Cứu Thế với họ tốt đẹp. Các thánh Phaolô có kế hoạch di tản, Dòng Mẹ Thánh Giá thì tán loạn.

Riêng Tiểu Chủng Viện Piô XII, Đức Cha Khuê cho toàn bề dưới, Cha Bê Trê Nguyễn Huy Mai, các Giáo sư và toàn thể Chủng sinh. Phần các cha trong Đa phần, chủng như cha nào có lý do không thể ở lại được, ví dụ đã làm xấp b, thì được phép đi. Còn cha nào không được phép mà c đi, sẽ không được làm. Và một số khá đông đã liú mình đi. Vì có kế luậ như thế, nên cha nào không tuân, thì gọi là “bất hợp pháp”.

Trong toàn bề các linh mục Đa phần lúc đó là hơn 160, thì đến 100 đã đi. Còn lại đến 60, phần đông là có tu. Các cha trẻ còn lại là như cha ở Hà Nội, Phêrô Lý, Nam Đức: nơi đây các cha này không bề dính líu vào việc đóng “đơn b”, nên cảm thấy mình không có lý do gì mà đi.

Đa phần Thanh Hoá, nơi vào năm 1953-1954 đã có cuộc cải cách long trọng ở đó. Khi nói đến Khu T là ai cũng rùng mình. Đức Giám Mục De Cooman thì đã qua đời, cha Phêrô Tấn làm nhiếp chính. Các linh mục di n, cũng may còn lại một số b, tám linh mục trẻ.

Đa phần Vinh, các linh mục rút lui theo đường bộ qua sông Bến Hải. Không có bao nhiêu! Song hàng linh mục ở Vinh còn đông đến và vắng chỗ ở hơn cả trong các Đa phần miền Bắc.

Đa phần Thái Bình còn đang do hàng giáo sĩ Đominicô Tây Ban Nha quản trị, nên Đức Cha và các cha Tây Ban Nha đi hết. Các x h h t thành lập để dân quân, các cha Việt Nam lãnh đạo “thánh chiến” chống Cộng, nên đưa phần b đi hết, còn lại cha Đominicô Đình Đức Trọng, cha Hiếu và vài cha già. Cha Đình Đức Trọng làm nhiếp chính, sau làm Giám Mục Thái Bình.

Như vậy chỉ trong mấy tháng mà các Tòa Giám Mục đa phần miền Bắc, các x vắng bóng

cha xä, các cä sä tôn giáo không có ngäi lãnh đäo.

Läi hay häi? Hiän nhiên là bät läi! Là tai häa! Không mät cän bách häi nào trong läch sä Giáo Häi mà trong mät thäi gian, mät miän räng län nhä miän Bäc Viät Nam läi bä quét säch, bä träng trän nhä thä. Mà đây không phäi là cäm cách mà là trän chäy, là “tä sát”. “Quo vadis - Thäy đi đâu thä?”. Phêrô häi Chúa Giêsu mät cách ngängàng khi thäy Chúa vác thäp giá vào Rôma, chäm trán väi Phêrô lúc ông này toan trän khäi Rôma đä tránh cän bách häi, và theo läi khuyên nhä cäa giáo dân, đä bäo vä cho ngängäi đäu cäa Giáo Häi, käo ngängäi chặn bä đánh gäc, đoàn chiên tan tác.

Nhäng đây có phäi là trän cuäc bách häi không? đä có lý do mà chäy trän, nhä là Chúa Giêsu đánh ä thành này thì chäy sang thành khác. Có thä có vä chäy trän vì lý do đó, nhät là nhäng vä đã bäng cách nào đó chäng kiän các tàn bäo ä Tây Ban Nha, nhät là ä näng cä Liên Xô.

Bäi đó không ai lên án các Đäc Giám Mäc, các linh mäc đã bä nhiäm sä. Cũng có vä cho là räi nhiäm sä, vì cä đoàn chiên, cä đäa phän cũng đi, nên các vä đi theo. Thäc tä, không phäi là ngäy biän, nhä Đäa phän Häi Phòng, thì häu nhä cä bäu đoàn kéo nhau đi hät, có còn läi chä là nhäng ngängäi quen thä, đi cũng thä mà ä cũng chäng sao. Đäng khác, có lä không có mät läi khuyên rõ rät là nên ä läi. Chä có hành đäng thay läi nói. Đäc Khâm Sä vän ä cho täi cùng và sä đông các Đäc Giám Mäc cũng ä läi.

Räi nhäng vä vào Nam, mät sä vä đäng cät đät träng đäng ngay nhä Đäc Cha Chi làm Giám Mäc Đà Näng, Đäc Cha Đoàn, Giám Mäc Quy Nhän. Trä có Đäc Cha Tä rút lui vä väi giáo dân Phát Diäm di cä và qua đäi täi đó. Mängài ä nhà häu Phát Diäm, Thä Đäc. Nhä väy là các vä đi Nam không bä Toà Thánh lên án. Thä thì sao Đäc Cha Khuê, đäi väi nhäng cha nào vào Nam mà không có phép cäa ngài, ngài rút quyän làm lä? Đây là mät biän pháp kä luät đä duy trì tinh thän linh mäc và tránh nhäng tai häi khác.

Tinh thän chung cäa Giáo Häi: Chúa chiên phäi ä väi con chiên, gän bó väi con chiên, và näu cän chät väi con chiên. Đó là läi säng cäa ngängäi mäc tä. Và Đäc Cha muän các cha Đäa phän phäi có tinh thän đó. Giáo dân Đäa phän Hà Näi, ngoài các thành phä, ít ngängäi di cä hän các đäa phän khác, thäng ngä mäi xä chä lä tä ít ngängäi ra đi.

Giáo dân còn läi cä, sao chä chặn läi chäy đi? Nhä väy là thiäu tinh thän. Dĩ nhiên có nhäng

tráng háp chá chắn ái sá gáp nháng khó khăn khó lòng kham nái. Bá Trên xét tuá tráng háp và cho phép đi. Chá nháng linh mác nào đi báa bãi, muán trán tránh nghĩa vá, có thá đi vì mác đích thá gian, thoá chí tang báng, má mang kinh tá: nháng linh mác nhá thá mái bá ká luát. Song vì cá ái cũng không phái là tuyát đái ích ái trong mái tráng háp. Trái ái vì cá há ái là mát tại hái cho há và cho Hái Thánh. Đó là ván đá bí nhiám cũng nhá Ông Giuđa là mát bí nhiám trong Nhóm Mái Hai.

Háp đánh Geneve loái trá vì cá phân biát trá thù vì đã tham chián ná bên này hay bên kia. Ngái i ta chá tôn tráng trong nháng ngày đáu. Sau này trong cuác đái đáu vái Má, nháng ngái i bá coi là ngáy quân ngáy quyán, náu đã không quy phác làm tay sai cho Cáng sán đáu bá bát.

Còn các linh mác, thì tá đáu ngái i ta mái tham gia vào các cá quan: Mát Trán Tá Quác, nhát là Ban Liên Lác mánh danh là nháng ngái i Công giáo yêu tá quác yêu hoà bình. Há là mát tá chác nhám tách rái Công giáo vái Đác Giáo Hoàng, và ý đá sâu hán là phá đáo, làm cho đáo chá còn là hình thác. Các linh mác nào đã tham gia vì cá cháng đái, chá còn cách gia nháp tá chác này đá cháng minh là ngái i Công giáo đoàn kát, đi vái nhà nác cháng ái Má. Nháng linh mác này không đác đáng đáu tá chác đó, nháng chá phái gia nháp mát cách thá đáng, làm cho con sá nháng thành viên tăng thêm, và do đó tá chác tăng thêm thanh thá. Giá nhá nháng linh mác này đi Nam thì đá gây tai hái cho Giáo Hái hán.

Cha Giám, thuác Đáa phán Phát Diám, đã vào Nam. Cha ái xin Đác Cha Tá đá trá vá. Đác Cha hái vì lý do nào mà cha xin trá vá. Cha tháa: “Con tháy mình tái ái, con muán vá mián Bác đá đán tái”. Đác Cha Tá nói vái chính quyán mián Nam đá cha Giám trá vá. Cha Giám thuát ái vì cá đó trong mát cuác hái háp cáa các linh mác Liên Khu Ba do Mát Trán tá chác hái tháng 6-1956. Cha còn khoe: “Cán bá biáu cha mát cái cáp da”. Tính đá hái nháp, không bao lâu sau, cha trá nên thành viên chính thác cáa Tá Chác Liên Lác, mát nhân vát có vai vá. Ngàì đác cung cáp mát xe máy (rát quý hiám trong thái buái đó). Mát hôm cha phán khái cái xe máy, phóng thá nào đâm vào gác cây, và cha đã qua đái khi đáa vào bán nhá ván (1965).

Có thá kát luán:

1. á ái mián Bác theo tinh thán gán bó vái đoàn chiến là tinh thán cáa Chúa Giêsu mác tá.
2. Ngái i nào vì khó khăn không thá ái đác hoác theo áng tâm, xét mình khó đáng váng

Hội ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Träng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

trong môi trường nghề nghiệp và đời sống, người đó có thể rút đi. Nên trình bày với Ban Trên trước khi quyết định.

3. Ra đi một cách vô trật tự, theo lợi riêng cho mình: nhóm thì làm thiệt hại giáo xứ được trao phó cho mình, thiệt hại các linh hồn và phải chịu trách nhiệm về các việc đó.

Ban thấy một số cha mẹ, không giúp cho đời sống, trái lại gia nhập hàng ngũ những việc như những xấu của Hội Thánh. Tình trạng các linh mục thuộc Địa phận Hà Nội đã đi Nam, được xem xét lợi. Và rồi tất cả đã được hợp thức hoá, gia nhập các địa phận miền Nam. Các linh mục này tận tụy với các giáo phận mình gia nhập, được các nơi đó quý mến. Hà Nội được các Ban Trên giáo phận miền Nam tin tưởng và khen ngợi. Đó cũng là một cách tận lợi với Chúa, với Hội Thánh ban đã ra đi.